

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 462

van **SAM VAN ROOY**

datum: 11 januari 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Windgids - Evaluatie

Het Vlaamse regeerakkoord en het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 stellen tegen 2030 de Vlaamse energieproductiecapaciteit uit (onshore) wind te willen verhogen tot 2,5 GW. Vlaanderen strandde eind 2020 op een geïnstalleerde capaciteit van 1,361 GW. Er werd nochtans een capaciteit van 1,563 GW vooropgesteld in het 'Windplan 2020' ('Windkracht 2020'). De Vlaamse Regering vertrekt dus al meteen met een achterstand om haar eigen doelstellingen voor 2030 te bereiken. De minister erkende tijdens de plenaire vergadering van 6 januari 2021 dat dat te maken heeft met problemen op het vlak van ruimtelijke ordening en vergunningen. Zij stelde niet te kunnen "voorspellen of er burgerbewegingen, buurtcomités of anderen in beroep zullen gaan". Er is met andere woorden een groot probleem wat betreft het draagvlak voor onshore windenergie in Vlaanderen.

Op 11 december 2020 werd op voorstel van de minister de visienota voor het 'Windplan 2025' goedgekeurd door de Vlaamse Regering. In de aanloop naar het nieuwe Windplan werd door het Vlaams Energieagentschap (VEA) een zogenaamde 'Windgids' opgesteld om het draagvlak zogenaamd te "versterken en verhogen". De Windgids zou een praktisch instrument moeten vormen voor lokale besturen en ontwikkelaars van windenergieprojecten die samen werk willen maken van een lokaal draagvlak voor nieuwe en lopende projecten. Het zou een antwoord moeten bieden op veelvoorkomende bekommernissen, een beter inzicht moeten geven in de vergunningsprocedure en werkinstrumenten moeten aanreiken om de buurt te betrekken en te informeren.

1. Hoeveel heeft het opstellen van de Windgids gekost?
2. Is de Windgids sinds zijn publicatie al geëvalueerd?
Zo ja, wat waren de bemerkingen?
Zo niet, wanneer kunnen we een evaluatie van de Windgids verwachten?
3. Heeft de minister sinds de publicatie reacties en/of feedback ontvangen van lokale besturen en/of ontwikkelaars van windenergieprojecten over de Windgids?
4. Verwacht de minister dat de Windgids een aanzienlijke impact zal hebben op het draagvlak in Vlaanderen voor (bijkomende) onshore windenergieprojecten?
Zo ja, op welke manier? Is dat al op enigerlei wijze merkbaar?
Zo niet, waarom niet?

5. Hoe en op welke termijn zal de minister het succes van de Windgids precies meten? Welke factoren zullen daarbij tegen elkaar afgewogen worden (bijvoorbeeld kostprijs-opbrengst)?
6. Plant de minister deze legislatuur nog initiatieven die het draagvlak voor windenergieprojecten zouden moeten verhogen?

ANTWOORD

op vraag nr. 462 van 11 januari 2021

van **SAM VAN ROOY**

1. Het opstellen van de Windgids heeft 76.840 euro, exclusief btw, gekost.
2. Bij het opstellen van de Windgids in 2017 werd een ruime groep stakeholders betrokken. Sinds de publicatie was weinig inhoudelijke bijsturing nodig, waardoor een bijkomende evaluatie nog niet aan de orde was. Er is voorlopig geen evaluatie gepland maar het is wel de bedoeling om de nood voor een eventuele evaluatie af te toetsen met het Netwerk Klimaat van de VVSG dat recent is opgestart en de Vlaamse steden en gemeenten bijstaat in de energie- en klimaattransitie. In elk geval worden ze betrokken bij de verdere bekendmaking van de Windgids.
3. Ik heb sinds de publicatie geen significante feedback van lokale besturen en/of ontwikkelaars van windenergieprojecten over de Windgids ontvangen.
4. Het is onmogelijk om de impact van een specifiek instrument op het lokale draagvlak in te schatten/te meten. De specifieke lokale situatie en de mix van (lokale) beleidsvisie en -aanpak bepalen samen of er lokaal draagvlak is en blijft. Ik verwacht zeker dat de Windgids een rol speelt in het lokale draagvlak, omdat het een zeer praktisch instrument is met veel voorbeelden en concrete werkinstrumenten, maar evenzeer met belangrijke inzichten die nog steeds te weinig bekend zijn zoals blijkt uit enquêtes die door VREG/VEKA werden uitgevoerd, bijvoorbeeld:
 - dat het overgrote deel van de Vlaamse bevolking geen probleem heeft met windenergie. Er is maar een kleine groep (minder dan 10%, die wel vaak opduikt in de media) die liever geen windmolens in zijn gemeente ziet opduiken;
 - dat er veel vraag is (ruim 90% van de Vlamingen) naar informatie en/of betrokkenheid bij de planning en uitvoering van de projecten;
 - dat lokaal draagvlak niet vanzelf komt, dat daar maatwerk voor nodig is van alle partijen (de projectontwikkelaar, de lokale besturen, de plaatselijke bevolking,...);
 - dat een goed project burgers betreft van bij de start en de samenwerking ook laat doorlopen nadat de wieken zijn beginnen te draaien,...
5. Zie antwoord vraag 4.
6. In de visienota Windplan 2025 vermelden we een aantal pistes die onderzocht worden inzake opportuniteit, wenselijkheid en het effectief bijdragen aan draagvlakopbouw:
 - In samenwerking met de lokale betrokken besturen van onderuit draagvlak opbouwen vanuit het lokaal energie- en klimaatpact.
 - Een breed gedragen vrijwillige engagementsverklaring tussen de verschillende lokale stakeholders, eventueel naar Nederlands model uitwerken. Een onderdeel hiervan kan bestaan uit het streven naar productiemiddelen deels in eigendom van de lokale omgeving.
 - Sensibilisatieacties en gecoördineerde informatieverstrekking opzetten en ter beschikking stellen van infomateriaal (technische, juridisch, gezondheid, ...) over windenergie in Vlaanderen. Sinds 2014 laat het Vlaams Energieagentschap, in samenwerking met de VREG, jaarlijks een onderzoek uitvoeren naar het draagvlak voor windenergie bij Vlaamse huishoudens. Er worden telkens ongeveer 1000 gezinnen ondervraagd.

- Belichten van de algemene positieve houding ten aanzien van windenergie in Vlaanderen (enquêteresultaten breed communiceren).
- Belevingslocaties opzetten. Dit kan zowel gaan om locaties in de buurt van werkende windturbines, als om multimedia-applicaties waarmee de impact en effecten van windturbines kunnen worden getoond en beleefd. Daarbij kan men ook specifieke doelgroepen aanspreken, zoals bijvoorbeeld scholen, lokale bestuurders, vergunningverleners, omwonenden van geplande projecten,... In het werkprogramma van ODE vragen we VWEA hierrond initiatieven te nemen. We gaan na of de leden van de stroomgroep een positieve bijdrage kunnen leveren aan de uitvoering van deze acties.